

Update Brainport Bereikbaar opschaling Mobility as a Service (MaaS) voor publieke werkgevers

Memo kringoverleg gemeentesecretarissen
26 mei 2023

Doel

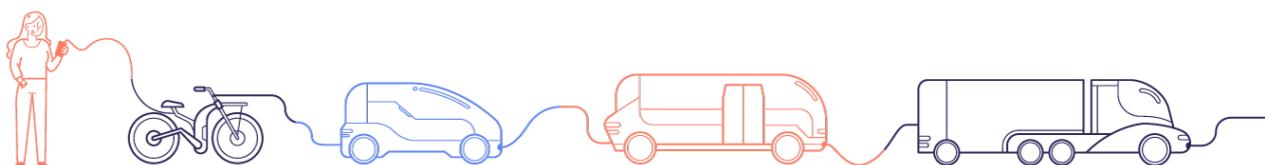
1. Kennis te nemen van de stand van zaken van opschaling MaaS voor publieke werkgevers
2. Kennis te nemen van de pauzering en mening te geven over een eventuele doorstart
3. Kennis te nemen van de opvolging van de adviezen uit het kringoverleg 2 december 2022

Aanleiding

- In het uitvoeringsprogramma Brainport Bereikbaar is het programmaonderdeel 'Opschaling MaaS voor publieke werkgevers' opgenomen. Het Jaarplan 2021 MaaS is bestuurlijk akkoord bevonden door het PoHo Mobiliteit op 27 mei 2021.
- Tijdens het kringoverleg op 2 december 2022 heeft Brainport Bereikbaar het project 'Opschaling MaaS voor publieke werkgevers' toegelicht. We hebben toegezegd u op de hoogte te houden van de voortgang van het project en zijn gestart met het opvolgen van uw adviezen.
- Echter, om moverende redenen hebben gemeenten begin 2023 besloten om af te zien van deelname aan de gezamenlijke aanpak. We hebben gezamenlijk moeten concluderen dat het niet haalbaar is om dit jaar nog de collectieve aanpak te continueren.
- We willen u graag op de hoogte brengen van de huidige status van het project en de manier waarop we uw eerdere adviezen hebben opgevolgd. De huidige programmaperiode van Brainport Bereikbaar loopt eind 2023 af en we vragen ons af of er interesse is om een soortgelijk project op te nemen in een vervolgprogramma dat wordt opgesteld binnen het PoHo-mobiliteit. Aangezien het project nauw verbonden is met de bedrijfsvoering, willen wij graag uw advies en mening voor een mogelijke doorstart.

1. Stand van zaken project opschaling MaaS voor publieke werkgevers

- Brainport Bereikbaar werkt aan een filevrije Brainportregio voor reizigers en werkgevers. Wij faciliteren en stimuleren mobiliteitsoplossingen die beter, schoner en gezonder zijn. Als regionale werkgevers hebben gemeenten een voorbeeldrol.
- Het MaaS project voorziet in een fasegewijze collectieve aanpak om te komen tot een netwerk van duurzame deelmobiliteit in de MRE-regio. Gemeenten zetten hierin de eerste stap als launching customer door de eigen zakelijke mobiliteitsbewegingen collectief en duurzaam te contracteren bij een mobiliteitsaanbieder.
- Gemeenten en mobiliteitspartner opereren als samenwerkingspartners in deze aanpak en werken samen aan de verdere opschaling van het aanbod van duurzame mobiliteitsbewegingen in de regio van het werk-werkverkeer naar woon-werkverkeer en privéritten van medewerkers en gebruik door inwoners.
- Eind vorig jaar (Q4 2022) is het Plan van Aanpak opgeleverd. Zo'n 8 gemeenten aan de oostzijde van de MRE hebben serieus verkend of deelname mogelijk is. Andere gemeenten waren om verschillende redenen nog niet zo ver en zouden een latere instapmogelijkheid krijgen.

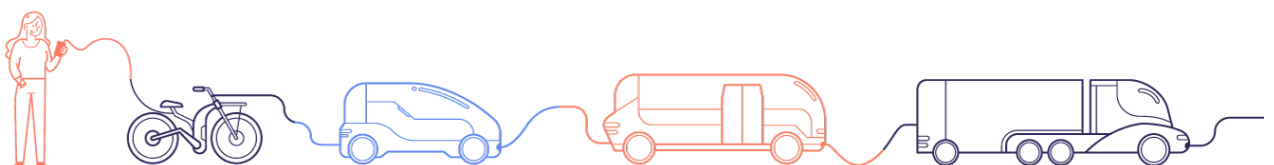
- Op 2 december 2022 hebben wij u hierover ingelicht. Het project en de aanpak werden over het algemeen positief ontvangen. Er kwamen ook een aantal aspecten naar voren waar u aandacht voor vroeg. Hier hebben we actie op ondernomen (zie punt 3 voor een toelichting).
- Helaas hebben recent ook de 8 gemeenten om moverende redenen toch moeten besluiten om nu niet deel te kunnen nemen. Met als voornaamste redenen:
 - Er is geen capaciteit beschikbaar. Ook niet voor de gereduceerde noodzakelijke capaciteitsinzet.
 - Er is inhoudelijk enthousiasme en draagvlak. Het project sluit goed aan bij de ambities. Wel zijn er enkele inhoudelijk zorgen en onduidelijkheden over de urgentie en meerwaarde, maar daar is rekening mee te houden in verdere uitwerking.
 - Deelname op korte termijn is niet haalbaar, maar er is wel veel interesse in het instappen op een later moment.
 - Het is nog te spannend om hier als gemeente in te stappen met de onzekerheid van deelname van anderen, met name die van andere grotere (aangrenzende) gemeenten.
 - Het project wordt vanuit mobiliteit aangevlogen, maar kan beter benaderd worden als bedrijfsvoeringproject met opdracht vanuit gemeentesecretarissen.

2. Vervolgaanpak MaaS in 2023 en doorkijk naar eventuele doorstart

- Tijdens de evaluatiesessie op 4 april hebben we de genoemde redenen besproken met de gemeenten. Hieruit blijkt dat er in de basis steun is voor het project in de regio en dat er met dit project een eerste zaadje is gepland voor verdere ontwikkeling.
- Een collectieve aanpak blijkt in 2023 echter niet haalbaar. Er is behoefte aan meer tijd en maatwerk en een andere benaderingswijze.
- We gaan de overgebleven tijd en middelen gebruiken om gemeenten te ondersteunen die in 2023 willen werken aan een alternatieve aanpak van MaaS. Op dit moment is dit alleen nog de gemeente Gemert-Bakel. Andere geïnteresseerde gemeenten kunnen contact met ons opnemen om te bespreken wat er nog mogelijk is voor dit jaar.
- Voor een eventuele doorstart hebben we alle relevante documenten, memo's, presentaties en communicatiemails uitgebreid gedocumenteerd en opgeslagen. Zo zijn deze in de toekomst makkelijk terug te vinden en te gebruiken.
- Brainport Bereikbaar is momenteel bezig met een vervolgprogramma in samenwerking met het PoHo Mobiliteit. MaaS voor publieke werkgevers kan hierin worden opgenomen in een al dan niet alternatieve vorm, afhankelijk van de behoefte. We ontvangen daarom graag ook uw mening en advies.

3. Kennisname opvolging adviezen kringoverleg 2 december

- U gaf aan dat de gevraagde capaciteit per gemeente van 1-2 dagen per week voor een gemeentelijk projectleider niet haalbaar is.
 - We hebben de taken en verantwoordelijkheden van de gemeentelijk projectleider gespecificeerd. Door zoveel mogelijk regionaal de regie te pakken en regionaal uit te voeren, kunnen we de gevraagde capaciteit per gemeente minimaliseren tot maximaal 8 uur per week. Voor de kans van slagen van het project achten we deze minimale capaciteit noodzakelijk.

- U gaf aan om de OR en de bonden per gemeente goed hierin te betrekken.
 - Het betrekken van OR en de bonden was altijd al één van de belangrijke voorziene taken van de gemeentelijk projectleider in dit project. We hebben een uitgebreid stappenplan opgesteld om de gemeentelijk projectleider hierin te ondersteunen en de rol van de OR (en LO) te borgen in het traject.
- U twijfelde over het verplichten van medewerkers om de dienst te gebruiken door hen de mogelijkheid te ontnemen om zakelijke autokilometers te declareren.
 - Het is van belang om de markt een bepaalde zekerheid te kunnen bieden. Daarnaast is het in het belang van het einddoel van het project dat er zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van de duurzame mobiliteitsdienst en zo min mogelijk van eigen auto. Voor het werk-werkverkeer geldt dus dat er geen mogelijkheid meer is om te declareren bij gebruik van eigen auto. Regelingen voor het woon-werkverkeer veranderen overigens niet.
 - We begrijpen dat dit een omslag vraagt. In het project besteden we veel aandacht aan het informeren, enthousiasmeren, en onboarden van medewerkers. Door goede communicatie, demonstraties, maar ook in de mobiliteitsoplossing zelf. Zo vragen we de mobiliteitsaanbieder bijvoorbeeld om met oplossingen te komen wanneer het zeer onhandig is voor de werknemer om eerst naar het gemeentehuis te reizen om vanuit daar de dienstreis te starten.
 - Uiteraard kunnen we gezamenlijk met de definitief deelnemende gemeenten bepalen wat hierin realistisch, haalbaar, en wenselijk is. Er is een bepaalde mate van ruimte hierin mogelijk, maar er moet voldoende massa en zekerheid zijn voor de mobiliteitsaanbieder om hierin te stappen. De ruimte kan nader met elkaar verkend en bepaald worden.
- U gaf aan vroegtijdig in overleg te gaan met BIZOB als mogelijke partij om de collectieve inkoop te organiseren.
 - BIZOB was al in een heel vroeg stadium betrokken bij het traject. Tussentijds werden zij op de hoogte gehouden van de stand van zaken en aantal deelnemende gemeenten.
 - Begin 2023 heeft een nieuw verkennend gesprek plaatsgevonden met BIZOB over hun rol in dit traject. We zien hier goede mogelijkheden toe. De inzet van BIZOB is in belangrijke mate afhankelijk van de uiteindelijke deelnemers.

U mag ons altijd contacteren bij vragen en opmerkingen

- Anna Paar, Brainport Bereikbaar, anna.paar@brainportbereikbaar.nl, 0615902805
- Tanja Manders, HetEnergieBureau, t.manders@hetenergiebureau.nl, 0657296137

